

REKENEN TWEEDE KLAS

HOOFDREKENEN

Vooral inoefenen + en - beneden 20, zonder en met brug over 10
Mondelinge rekenverhalen gecombineerd met beweging
Rekenspelletjes met kaarten en dobbelstenen of dominostenen
Getalbeelden: opgaven daarover (zoals in eerste klas)
Geschreven opgaven zijn in de tweede klas nog steeds hoofdrekenen
Veel aan bord oefenen
Strategieën leren om zelf oefeningen te kunnen oplossen (aan de hand van materialen)
Getallenrijen tot 20 oefenen heen en terug, mondeling en schriftelijk.

voorbeeld: 1 2

3 4

5 6

7 8

...

1 2 3

4 5 6

7 8 9 ...

1 2 3 4

5 6 7 8

....

1 2 3 4 5

6 7 8 9 10 ...

Getallenrijen laten aanvullen (laat alleen de getallen opschrijven die ontbreken in de juiste volgorde)

Veel opgaven met puntjes (beneden 20): elke dag enkele (niet voor alle kinderen)

Véél opgaven in de gewone zin: $3 + 4 = .$

Zorg voor een tweede laag in die opgaven (bijvoorbeeld: een blok van 4 opgaven bevat uitkomsten die alle in de tafel van 2 voorkomen)

Stel veel vragen als: wat komt er vóór 20, vóór 10, vóór 13 ...

Geef elke dag (ook buiten de rekenperiode) een drie- of viertal opgaven (die mogen ook in het taalschrift genoteerd worden). Schrijf die mee op het bord bij de andere opgaven.

Getaldictees: een getal dicteren, de kinderen schrijven dat getal op (in cijfers)

Rekendictees: in de tweede klas (vanaf het tweede trimester) heel eenvoudige dicteetjes, waarbij de kinderen de oplossing ook opschrijven. Een voorbeeld: *“Ik heb 10 kippen.*

Vier kippen legden gisteren 1 ei. Hoeveel kippen legden geen ei?” (achteraf ook vragen hoe ze de uitkomst hebben gevonden: $10-4=6$)

NIEUWE LEERSTOF

Uitbreiden van de getallenrij tot 100

Verkenningen binnen het honderdveld

Schriftelijke opgaven (hoofdrekenen) binnen de nieuwe getallenrijen zonder brug over het tiental (zie voorbeeld hieronder, maar dan zonder overbrugging van het tiental)

Schriftelijke opgaven binnen de nieuwe getallenrijen met brug over het tiental en in analogie met gekende opgaven beneden 20

Voorbeeld: de ene dag oefeningen erbij nemen tot 30 (optellen, aftrekken), een volgende dag tot 40 enz. Steeds in analogie met wat de kinderen al kennen als opgaven beneden 20. De opgaven kunnen dan ook zo geformuleerd worden: op het bord staat bijvoorbeeld:

$$2 + 3 =$$

$$8 + 5 =$$

$$13 + 4 =$$

$$14 - 7 =$$

De kinderen lossen zo een reeks op.

Dan volgt de opdracht: verhoog het eerste getal van elke opgave met 10 en reken uit) We krijgen dan als opgave:

$$12 + 3 =$$

$$18 + 5 =$$

$$23 + 4 =$$

$$24 - 7 =$$

Dan vragen we om ook het tweede getal met 10 te verhogen:

$$12 + 13 =$$

$$18 + 15 =$$

$$23 + 14 =$$

$$24 - 17 =$$

Zo kunnen we later - als de reeks tot 50 is verhoogd - verder gaan met grotere getallen.

Laat ook opmerken dat de reeks met de grotere getallen gelijk op de reeks met de kleinere getallen.

Hoofdbrok van de tweede klas: de **maal- en deeltafels**

goede kennis van de getallenrijen (in ritmiek al voorbereid: rij van 2, rij van 3 enz.)

tellen met materialen die gegroepeerd zijn (de materialen laten groeperen per 2, per 3 enz.) of materialen aanschaffen die als dusdanig verpakt zijn (per 2, per 3 enz.)

gegroepeerde rijen laten opschrijven. Voorbeeld

1 2 3

4 5 6

7 8 9

(zo de volledige reeks van 3, tot 0 of 36)

zo ook voor de andere rijen als de betreffende tafel wordt behandeld.

Gegroepeerd laten opschrijven binnen het honderdveld:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

(laten zien welke rij er ontstaat binnen dat honderdveld)

verbinding met het kunstzinnige

(vorbereid in ritmiek): een tekening van een driehoek (bij de tafel van 3) en bovenaan ontstaat de rij van 3

(voorbereid in ritmiek): stervormen vanaf de tafel van 5:
een cirkel (met vrije hand getekend!) laten verdelen in 5. De diagonalen tekenen en bij de punten de getallen van de tafel van 5 zetten. Zo ook voor de tafel van 6, 7, 8, 9 en 10. 11 en 12 kunnen desnoods ook nog.

verbinding met woordenrijen

bijvoorbeeld tafel van 3: een reeks woorden van 3 letters:

kat	3
zak	6
bok	9
bal	12

verbinding met oppervlakte

flessen in een bak, potloden op een blokje

bijvoorbeeld ruitjes inkleuren op een blad

verbinding met ritmiek (véél ritmische oefeningen in verband met getallenrijen en tafels)

véél mondelinge en schriftelijke opgaven

laatste trimester: andere schrijfwijze aanbieden die gelijk loopt met het cijferrekenen.

voorbeeld:

```
14
+ 5
----
19
```

Zo ook voor aftrekkingen en vermenigvuldigingen. Delingen schrijven als een staartdeling. Let wel: het blijft hoofdrekenen. Dus nog niet als cijferrekenen opvatten.

REKENSCHRIFT

Voorzie voldoende opgaven op het bord, zodat snelle kinderen niets extra moeten vragen, maar voldoende werk hebben

Rangschik de opgaven in blokken van 3, 4 of 5 opgaven

Zorg voor een tweede laag in de opgaven

Veel opgaven naar analogie geven

Niet alle kinderen moeten alles maken. Selecteer individueel

Getalomzettingen: laat in woorden geschreven getallen omzetten in cijfers en vice versa

Dicteer woorden en laat de letters ervan optellen of aftrekken. Het verschil tussen abrikoos en peer is : $8 - 4 = 4$. Samen zijn het 12 letters.

Bij zwakke kinderen: zélf de opgaven in het schrift schrijven.

Laat zelf rekentekens invullen

voorbeeld: $12 - 4 = 8$ $12 = 4 + 8$

Illustraties: Combineer geen illustraties met oefeningen. Laat de illustraties steeds apart staan.

Bij voorkeur vormtekeningen en schrijfoefeningen

Of ook al eens een tekening in verband met een feest of een verhaal laten maken.

Let op de juiste schrijfwijze van de cijfers (ook nog veel klassikaal oefenen)
Let op de bladschikking

RITMIEK

Alles heen en terug oefenen
getallenrij tot 20 intensief oefenen
getallenrij tot 20 in verschillende talen
getallenrijen aanvullen (bij een willekeurig getal beginnen)
getallenrij uitbreiden tot 100 (bij de getallenrijen in voorbereiding op de tafels ook tot 144) maar niet elke dag van 1 tot 100 laten tellen, wel bij willekeurige getallen laten beginnen
getallenrijen van 2, 3, 4, 5 enz. met specifieke gebaren
getallenrijen met intervallen van 2, 3, 4, 5 enz. (bijvoorbeeld beginnen bij 13 en dan per 2 verder tellen heen en terug).
getallenrijen oefenen met materialen (schikken per 2, 3 enz) (= visualiseren van de getallenrijen)
maal- en deeltafels oefenen heen en terug
eenvoudige bewerkingen beneden 20 intensief oefenen
oefeningen met stokken en tellen
oefeningen met ballen en tellen

BEWEGING

rekenverhalen
oplossingsstrategieën (met grote materialen voor de hele zwakke kinderen)
ritmiek
tussendoor als het te rumoerig wordt: tafels oefenen

EINDE VAN DE REKENLES

Kinderen die eerder klaar zijn krijgen een andere opdracht:
schrijfoefening
leesopdracht
Laat op tijd alles neerleggen (een kwartier vóór de aanvang van de pauze)
Los gezamenlijk (in een snel tempo) de oefeningen op het bord op.
Wijs op de tweede laag in de opgaven
Voorzie een moment om te lezen of voor te lezen of te vertellen. Ook blokfluit spelen kan nog.

Zie verder ook: rekenen eerste klas